

LABIN

LOKALNI VODIČ ODRŽIVOG TURIZMA U LABINU

ISTRA, HRVATSKA

Dragi čitatelju,,

Pozdrav i dobrodošao u vodič o živopisnom gradu Labinu. Moje ime je Natalia, a prije no što počneš čitati htjela bih te malo upoznati sa pričom o nastanku vodiča.

Ovaj je vodič kreiran s namjerom promocije lokalnog turizma i lokalnih proizvoda koji promiču održivost te su samim time od iznimne važnosti za brendiranje Labina kao turističke destinacije.

Sve lokacije i proizvođači navedeni u vodiču predloženi su isključivo od strane lokalnih stanovnika te gledani kroz oči strankinje koja je imala priliku uživati u ovom kraju šest mjeseci.

Ukoliko se odlučiš posjetiti ili konzumirati neke od lokacija/proizvoda navedenih u vodiču, zamolila bih te da budeš obziran prema okolišu, povijesnim lokalitetima i gradu općenito. To je jedini način da očuvamo to bogatstvo i za buduće posjetitelje.

Hvala i vidimo se u Labinu!

LABIN, ISTRIA

Labin je grad u Istri, poluotoku na zapadu Hrvatske, i ima 11.178 stanovnika (podaci iz 2015.)

Službeni jezik je hrvatski, iako se stanovništvo služi i talijanskim jezikom te lokalnim dijalektom - cakavicom.

Labin je sastavljen od dva dijela - starog grada smještenog na brdu te novog dijela - Podlabina.

Srednjovjekovni dio grada smješten je na brdu 320 metara iznad Rapca, mjesta pored mora.

Rabac se nalazi u Kvarnerskom zaljevu i najpopularnija je labinska turistička destinacija kako zbog bistrog mora tako i zbog prekrasnih plaža.

Pri posjeti Labinu, nekoliko lokacija plijeni pažnju turista - bilo zbog svog povijesnog značaja ili prekrasnih pogleda koje pružaju.

Stari grad je svakako mjesto koje vrijedi posjetiti. Opasan je fortifikacijama i nudi pogled na Kvarnerski zaljev, na park prirode Učka te donji dio grada i šire predgrađe Labina.

Stari grad posjeduje nekoliko povijesnih dragulja. Dva topa smještena na suprotnim stranama grada - jedan čuva gradski trg, dok se s drugog pruža pogled na more - Rabac i nekoliko otoka Kvarnerskog zaljeva.

Dašak prošlosti može se pronaći i kod dva muška javna WC-a izgrađena od kamena, a smještena nadomak glavnog trga.

Iz vizure starog grada, sa svojih 35 metara visine, izdiže se gradski zvonik iz 1623. godine. Ulaz na zvonik moguć je sa jedne od sporednih ulica starog grada.

Posjetitelji se mogu popeti na zvonik za svega 7 kuna te uživati u prekrasnoj panorami.

Najreprezentativniji primjer sakralne baštine svakako je crkva Rođenja Blažene Djevice Marije. Na njenom se pročelju ističe venecijanski lav s kuglom u ustima - simbol priznavanja Mletačke vlasti u Labinu. Crkva datira iz 1336. godine, a posljednji je put obnavlјana 1993.

Pored ove crkve nalazi se i crkvica Svetog Stjepana sa reprezentativnom narančastom bojom fasade. Crkvica je sagrađena u baroknom stilu u 17. stoljeću.

Nedaleko se smjestila i palača obitelji Lazzarini, jedne od plemićkih obitelji Labinštine. Palača je danas dom Narodnog muzeja Labin.

Preko puta crkve Rođenja Blažene Djevice Marije nailazimo na župni dvor, koji je također izgrađen u baroknom stilu. Svojom upečatljivom fasadom jarko žute boje, zelenim vratima i prozorima te balkonom plijeni pažnju prolaznika.

Spuštajući se niz ulicu stići ćete do malog trga na kojem su se smjestili malo kazalište i toranj s gradskim satom. Ova je zgrada izgrađena u neoklasističkom stilu 1844. godine te je i danas u upotrebi.

Posljednji dragulj staroga grada je palaža Franković koja predstavlja rodnu kuću Matije Vlačića Ilirika, jedne od glavnih ličnosti u Europi u 16. stoljeću.

Iako je najposjećeniji dio grada upravo Stari grad, i donji dio grada nudi nekoliko zanimljivih atrakcija.

Na početku uspona za stari grad pozdravlja nas crkva Svetog Kuzme i Damjana podignuta u 15. stoljeću. Njena unutrašnjost skriva ostatke fresaka i glagoljičkih grafita.

Ono što najviše obilježava Labin zasigurno je njegova rudarska povijest. Ulag u okno runika pod nazivom šoht i danas se diči svojom veličinom. Lamparna koja je nekada služila rudarima danas je važno odredište za kulturna događanja i izložbe.

Gradska tržnica također je jedno od mjeseta koje vrijedi posjetiti. Otvorena je u jutarnjim satima, a lokalni prodavači ondje nude svježe domaće namirnice - povrće, voće, ribu, pekarske proizvode.

RABAC, ISTRA

Rabac je najvažnije turističko središte Labinštine te predstavlja omiljenu destinaciju kupača, plivača, šetača i ljubitelja mora.

Turizam se u Rapcu počeo razvijati u drugoj polovici 20. stoljeća, a s godinama je postao glavno turističko središte ovog dijela Istre. Posjetitelji mogu uživati u prekrasnim šljunčanim plažama i bistrom moru.

Lokalno stanovništvo zna kako izbjegići ljetne gužve te su našli oazu - plažu pod nazivom Golubjera. Plaža je poprilično udaljena od turističkog dijela, a ondje možete uživati u ronjenju ili skakanju sa visokih stijena.

Do Rapca je moguće doći pješačkom stazom iz Starog grada Labina. Staza završava u kampu Oliva, a nedaleko se nalazi i slap vrlo popularan među ljubiteljima prirode.

Kako na alternativan način upoznati Labin

Stari grad idealno je mjesto za provesti dan. Jedan od načina kako "izgubiti" vrijeme, a pritom upoznati skrovite dijelove grada svakako je "Geocaching".

Za one koji još ne znaju, Geocaching je najpoznatija i najveća potraga za blagom na svijetu. Neke od kutijica za kojima se traga mogu se pronaći i u starogradskoj jezgri.

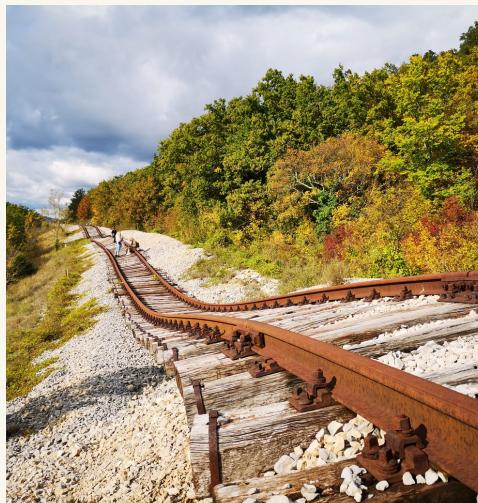
Sudjelujući u ovoj igri, možete se upoznati sa većinom lokacija i atrakcija navedenih u ovom vodiču. Za one koji žele proširiti potragu, nekoliko je kutijica smješteno i u donjem dijelu grada.

Kako sudjelovati u igri? Potrebno je skinuti aplikaciju, registrirati se te slijediti daljnje upute. Prije no što krenete u potragu svakako se opremite olovkom, papirom i snalažljivošću. Sretno!

<https://www.geocaching.com/play>

Savršena mjesta za fotografiranje

Ova stara pruga već godinama nije u upotrebi. Nalazi se nedaleko mjesta Kožljak, 15 kilometara od Labina. Poznata je pod nazivom "pijana pruga" jer su se zbog nekorištenja i neodržavanja njezine šine potpuno deformirale.

Stari grad, sa svojim šarenim i šarmantnim kućama, jedno je omiljenih mjesto za fotografiranje. Izgubite se među uskim uličicama i zasigurno ćete pronaći idealno mjesto za svoju fotografiju.

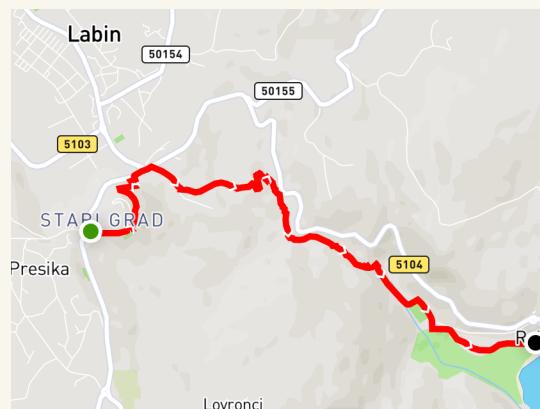

Lamparna i rudarski kompleks također predstavljaju zanimljivo mjesto za fotografiranje u industrijskom stilu. Posebno u popodnevnim satima kada sunčeve zrake kreiraju posebnu igru svjetla i sjene. Lamparna dolazi od riječi "lampa" što znači svjetiljka, odnosno fenjer koji su koristili rudari.

PJEŠAČENJE

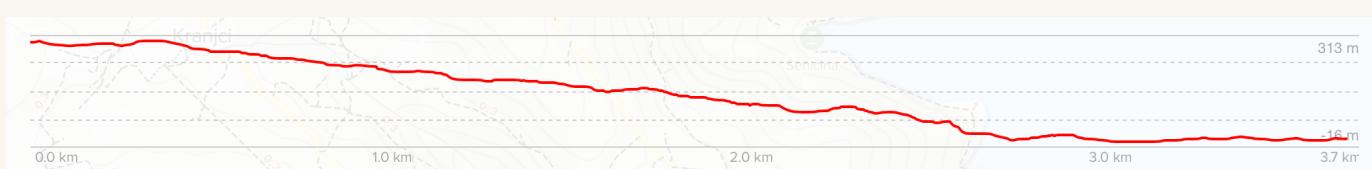
Budući da je Labin smješten na brdu, idealna je lokacija za mnoge pješačke staze, kako ljeti tako i zimi.

Pretražujući staze umjerene težine, naišle smo na stazu 804. To je staza koja vodi od Titovog trga u starom gradu sve do kampa Oliva u Rapcu.

Ovo je nezahtjevna staza koju zaista svatko može svladati - i početnici i osobe u slabijoj tjelesnoj formi.

Staza nudi prekrasan pogled na Rabac i cijeli zaljev, pregršt potočića i slapova te čarobnu prirodu.

Duljina: 3,7 km
Težina: Lagano

U prosjeku će Vam trebati sat i pol da stazom stignete iz Labina u Rabac.

Na putu ćete naići na nekoliko potočića i slapova, očaravajuću prirodu, a naići ćete i na koze i magarce. . Ljeti budite oprezni, jer je zbog blizine vode ovdje prisutna i velika količina komaraca.

Budući da se staza spušta nizbrdo sa 290 metara nadmorske visine, povratak natrag nekim bi mogao predstavljati pravi izazov.

Ukoliko se ipak odlučite za ovaj pothvat, nesumnjivo ćete uživati u svim čarima staze.

A za one željne avanture, postoji još jedan način kako se vratiti natrag u Labin - stopiranjem - koji je vrlo popularan u Hrvatskoj.

PJEŠAČENJE

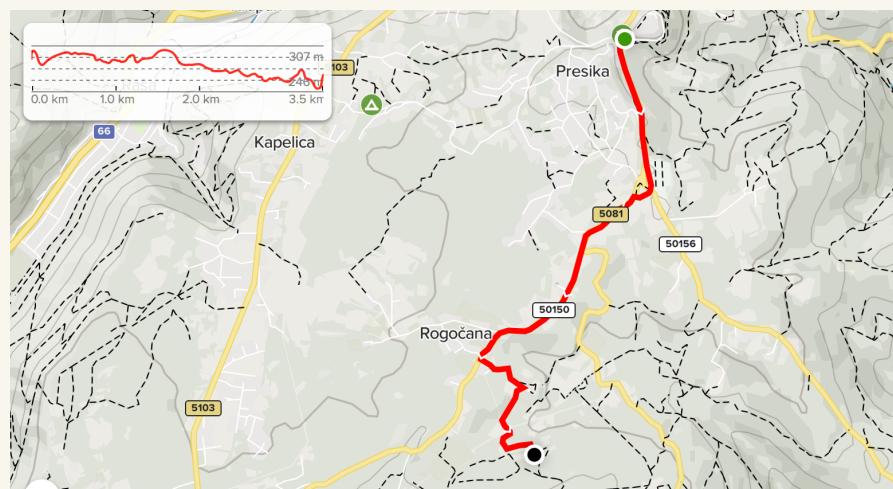
Staza primjerena svim dobnim uzrastima i svim razinama tjelesne spremnosti je i ona pod brojem 808, odnosno staza Svetog Flora.

Staza vodi iz staroga grada Labina do prekrasne crkve koja datira iz 6. stoljeća podno sela Kranjci. Crkva se nalazi na listi zaštićenih kulturnih dobara Hrvatske, a o njoj priča i jedna lokalna legenda.

Staza zaista nije zahtjevna, vodi kroz šumu i prirodu, a povremeno se pruža i pogled na more. Budući da staza nema mnogo uspona, prigodna je za početnike.

Duljina: 3,5 km
Težina: Lagano

Iza priče o crkvi krije se i jedna legenda koja kaže da su crkvu podigli Grci u vrijeme Bizanta. Iako su bili iznimno bogati, uslijedila je suša u trajanju od sedam godina.

Zbog gladi prouzročene sušom, morali su odseliti. Svoje zlato natovarili su na mala kola s konjima, ali je zlato bilo preteško pa su dio odlučili zakopati u kotao za pečenje rakije oko crkvice sv. Flora uz tajni zavjet. Po zlato se nikada nisu vratili, a zavjet je i do danas ostao tajna.

Ova je staza odličan izbor za popodnevnu šetnju s obitelji ili prijateljima u bilo koje doba godine. Sama destinacija je zbog mira i tišine odličan izbor za piknik.

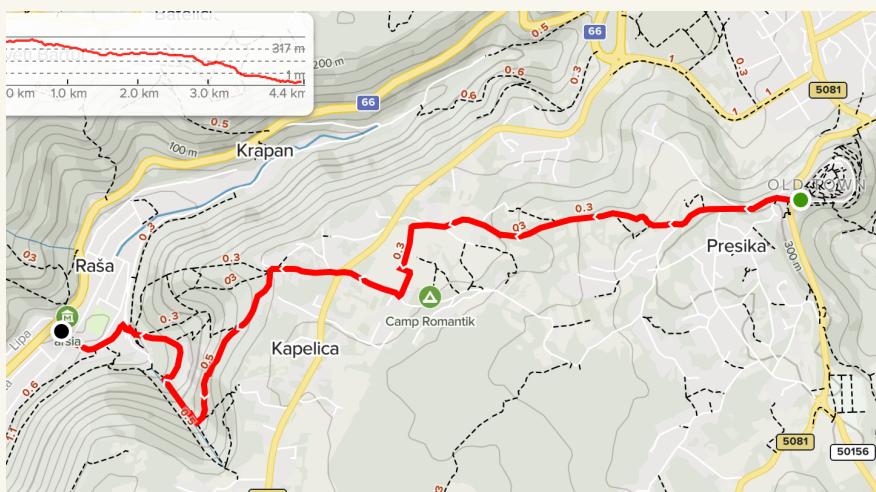
PJEŠAČENJE

Još jedna lagana staza je Staza Svetе Barbare pod brojem 807, a koja vodi iz Labina u Rašu.

Staza je kategorizirana kao jednostavna, vjerojatno zato jer ide nizbrdo. Počinje u Starom gradu Labinu, a završava kod nekadašnje tvornice u Raši.

Međutim, preporučam da se na ovaj pothvat odlučite u ljetnim mjesecima, jer je donji dio staze poprilično strm, a zimi i sklizav.

Duljina: 4,4 km
Težina: Lagano

Krajnje odredište ove pješačke staze je Raša, najmlađi grad u Istri. Izgrađena je 1937. godine za potrebe rudarenja.

Raša je izgrađena kao dio Mussolinijevog urbanističkog plana, jer je u to vrijeme bila pod vladavinom Italije.

U Raši možete pronaći i staru tvornicu koja je napuštena početkom 2000.-tih nakon proglašenja stečaja.

Na glavnom trgu nalazi se crkva neobična oblika. Naime, ona izgleda poput okrenutog vagona te simbolizira važnost rudarenja u ovoj regiji.

U ovom je malom gradu svoju proizvodnju smjestilo nekoliko lokalnih proizvođača o kojima će biti riječ u nastavku vodiča.

GDJE PRONAĆI LOKALNE PROIZVODE?

Fortohotsauce

Enoteka Terra Labin

Stefan je 26-godišnji poduzetnik koji je ovaj brend stvorio iz ljubavi prema ljutim umacima kao i svom rodnom kraju - Istri. Svoje fantastične ljute umake stvara pod brandom Forto, a dostupno je pet okusa, odnosno pet razina pikantnosti. Svaki od njih nosi ime specifično za ovaj kraj. Proizvode potražite na web stranici Forto umaka.

Enoteka Terra nastala je kao ostvarenje sna Nininog oca. On je oduvijek htio prodavaonicu sa lokalnim delikatesama, a 2015. godine ta mu se želja i ostvarila. Prodavaonica se nalazi na glavnom trgu u starom gradu Labinu.

Ovaj obiteljski biznis u svom asortimanu nudi lokalna ulja, proizvode od tartufa, alkoholna pića, pekmeze, vina.

Lavanda Faraguna

Lavanda Faraguna je malo lokalno poduzeće koje se bavi uzgojem lavande. Kod njih ćete pronaći proizvode od lavande u vlastitoj radinosti, ali i proizvode od ostalih ljekovitih biljaka te med. Njihove proizvode možete pronaći u Rapcu uljetnim mjesecima ili ih kontaktirati putem Facebook stranice gdje ćete pronaći i sve proizvode u njihovom asortimanu.

OPGSandomenigo

OPG Sandomenigo lokalno je poljoprivredno gospodarstvo otvoreno 2003. godine. Na njihovim poljima lavande smjestilo se 6000 grmova lavande, a nalaze se nedaleko Labina. U njihovom bogatom asortimanu pronaći ćete eterična ulja, mirisne vrećice lavande, sapune, maslinovo ulje izuzetne kvalitete. Također, proizvode i vino, posebno malvaziju.

Mirakul Residence

Vino Matiška

OPG Mirakul smjestio se tri kikometra od Labina na jednom hektaru zemlje. Ondje se nalazi 200 stabala maslina, 1500 grmova lavande i cvijeće. Ovo je pravi raj za ljubitelje prirode koji mogu uživati u pogledu na šarena polja i Učku. U OPG-u Mirakul, možete degustirati i kupiti proizvode poput maslinova ulja, voćne pekmeze, razne biljne sirupe i likere te kozmetičke proizvode od lavande.

Vino Matiška lokalni je proizvođač vina. U svojoj ponudi imaju degustacije vina te vinske ture sa zanimljivom obiteljskom pričom. Priča je vezana uz potonuće Titanica - Mate Kiršić zvani Matiška sudjelovao je u spašavanju stradalih, a godinu kasnije posvetio se proizvodnji vina. Nakon više od stoljeća, potomci ovog heroja, njegovo su pomorsko i podrumarsko nasljeđe pretvorili u brand istarskog vina s obiteljskom tradicijom.

Allegro_ceramics

Allegro je obiteljska proizvodnja keramike. U svom ateljeu proizvode posuđe, setove za čaj, šalice, dekorativne predmete i figurice, lampe, a moguće je izraditi i proizvode po narudžbi.

Također izrađuju razne lokalne suvenire poput magneta, sve vrste posuđa, boce za maslinovo ulje te bukalete - tradicionalni istarski vrč.

Na zahtjev izrađuju i slike.

Inker Raša keramika

Inker Raša Keramika još je jedna obiteljska proizvodnja keramike smještena u Raši, 4.8 kilometara od Labina.

Keramikom se bave od 1985. godine. Proizvode razne dekorativne i uporabne predmete i suvenire od keramike te ih ručno oslikavaju prema željama kupaca. Jedan od popularnih suvenira je bukaleta, tradicionalni istarski vrč iz kojega se konzumira "Istarska supa".

Vintagewave

Vintage Wave je brend stvoren iz ljubavi prema vintage odjeći i kao odgovor na tzv. brzu modu i neetičku proizvodnju odjeće. A svaki je komad vintage odjeće odraz je određenog povijesnog trenutka. Zbog povijesnih osjećaja i vrijednosti koje prenose njihov je slogan: bezvremenska odjeća. Budući da je kravata izvorni hrvatski proizvod, vintage kravata predstavlja idealan suvenir.

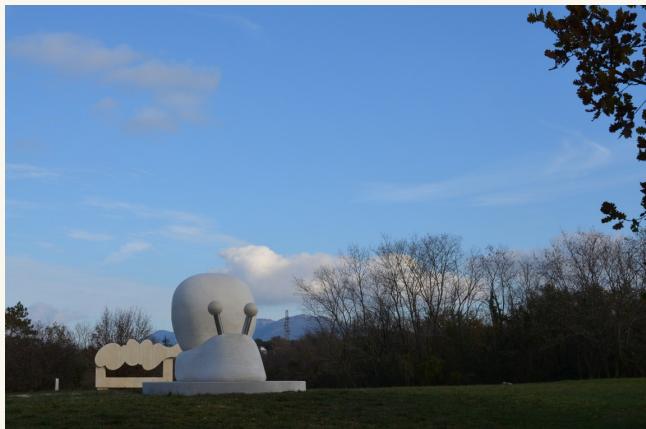

Merania Keramika

Merania Keramika osnovana je 1993. godine, a ubrzo je od male lončarske radionice prerasla u obiteljsku manufakturu keramike. Proizvode keramičku rasvjetu, posuđe na pripremanje i serviranje hrane, lokalne suvenire na temu rudarske baštine Labina te ostale suvenire tipične za Istru. Njihovi su proizvodi inspirirani tradicionalnim formama i dekoracijama vodeći računa o umjetničkoj vrijednosti svakog komada.

KULTURA

Park Sculptura Dubrova

Narodni Muzej Labin

Park Skulptura Dubrova jedinstven je u Hrvatskoj. Sve su skulpture izrađene od kvalitetnog istarskog kamena. Dubrova je idealna lokacija ako želite kombinirati šetnju prirodom, a pritom naučiti nešto o kulturi kroz mnoge skulpture postavljene diljem parka. Dubrova je široko poznata po Mediteranskom kiparskom simpoziju, događaju kojim park postaje bogatiji za nove skulpture.

Narodni muzej Labin osnovan je 1960. godine, a smješten je u baroknoj palači Battiala-Lazzarini u starogradskoj jezgri. Muzej pruža pregled labinske povijesti izborom najvažnijih događaja prikazanih kronološkim slijedom. Posebna atrakcija muzeja je stalni postav rudarstva koji reflektira gotovo četiri stoljeća labinske rudarske povijesti.

Galerija Alvona

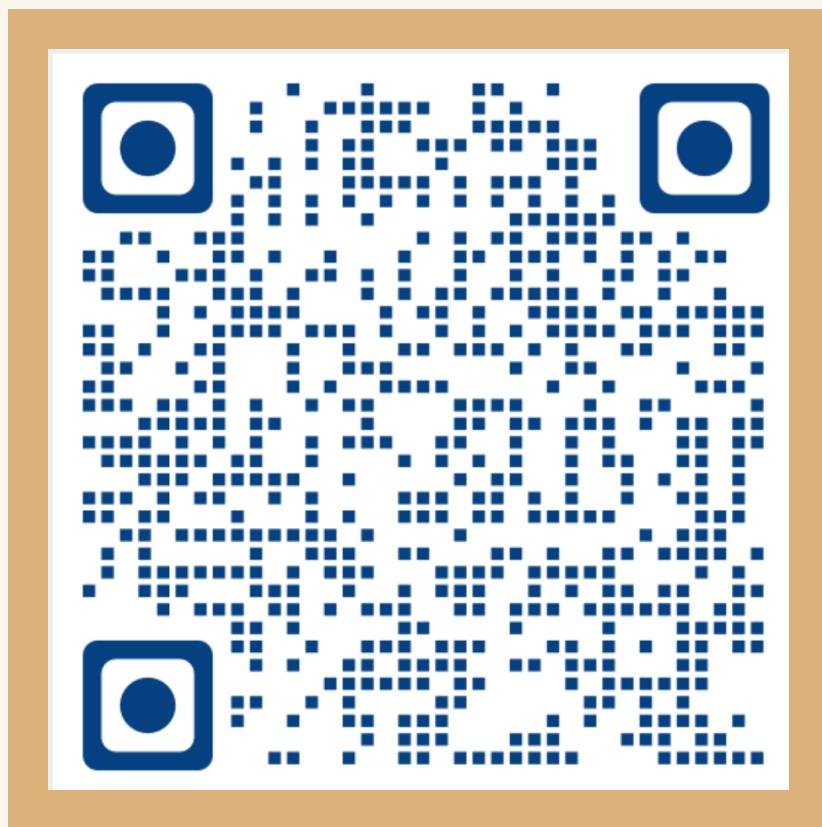
Galerija Alvona, galerija suvremene umjetnosti, smjestila se u starogradskoj jezgri Labina. Njezin je dom restaurirana crkvica Gospe od Karmela upečatljive crvene fasade. Za izlaganje u galeriji ili kupnju izloženih umjetnina možete se obratiti vlasnicima.

Gradska Galerija Labin

Gradska galerija Labin također se smjestila u starogradskoj jezgri, preko puta Narodnog muzeja i nedaleko glavne crkve. Galerija je osnovana 1999. godine, a u svojim je prostorima ugostila mnoge umjetnike i ljubitelje umjetnosti. Godišnje ugosti nekoliko izložbi koje posjećuju lokalni stanovnici, žitelji Istre, ali i brojni turisti.

**Sve lokacije navedene u vodiču možete
potražiti na interaktivnoj karti
dostupnoj putem QR koda ili na
poveznici dostupnoj dolje:**

<https://maphub.net/nataliavallve98/map>

Businesses

Culture

Touristic spot

Alfa Albona office

○ @nataliavallve98

Dragi čitatelju,

Hvala ti što si čitanjem vodiča doprinio ovom malom projektu. Cilj ovog projekta bio je na jednom mjestu okupiti lokacije koje Labin čine toliko privlačnim, a jednako tako i ponuditi neke od lokalnih proizvođača zbog čijih će proizvoda zasigurno pamtiti Labin.

Ovaj sam osobni projekt realizirala u sklopu Europskih Snaga Solidarnosti, odnosno tokom volonterske službe u Udrudi Alfa Albona. Realizacija projekta ne bi bila moguća bez pomoći kolega, vlasnika i proizvođača koji su mi izašli u susret i ispričali priču o svojim gospodarstvima te kolegicama volonterkama koje su mi se pridružile prilikom posjete lokacijama navedenima u vodiču i pomogle pri fotografiranju istih.

Nadam se da si uživao u čitanju.
Natàlia

Za vodič su korištene ove poveznice:

<http://www.istria-trails.com/en/trails>

<https://www.istra.hr/en/destinations/labin/do-not-miss>

<http://www.iti-museum.com/en/collections/labin-town-museum/about-museum/>

<https://galerija-alvona.hr>

<http://www.istria-culture.com>

<https://www.istra.hr>

<https://www.smrikve.com/istria/books/smrikve/places/east-istria/labin/>